

Jak se stát dobrým lékařem ?

K. Cvachovec

KARIM 2. LF UK ve FN Motol

FZS TU v Liberci

KAIM IPVZ Praha

Prohlášení

- V souvislosti s tématem sdělení jsem **neměl** a **nemám** žádný střet zájmů

Norimberský trychtýř neexistuje!

Jen dýně roste vleže..

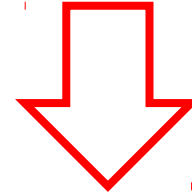
Turecké přísloví

Když nevíš kam jdeš, tak můžeš skončit někde jinde

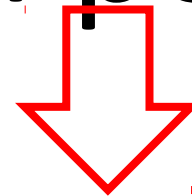

L. P. „Yogi“ Berra, (1925 - 2015)
profesionální hráč a trenér baseballu

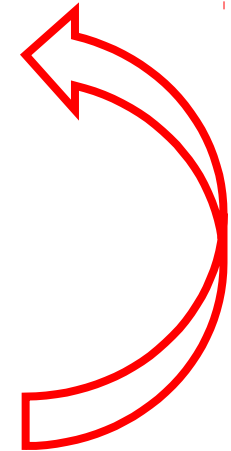
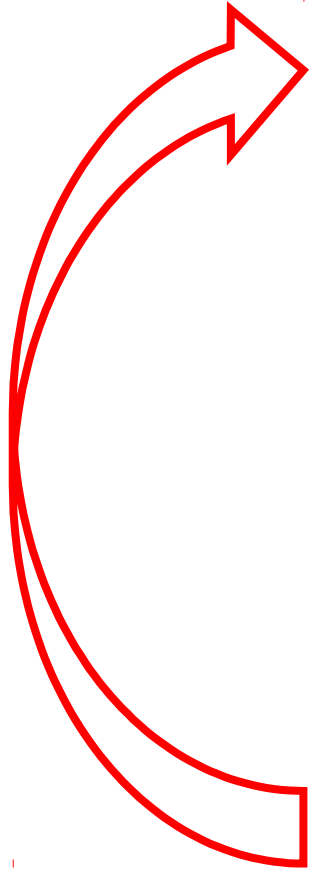
Stanovení cíle

Stanovení postupu

Hodnocení a korekce

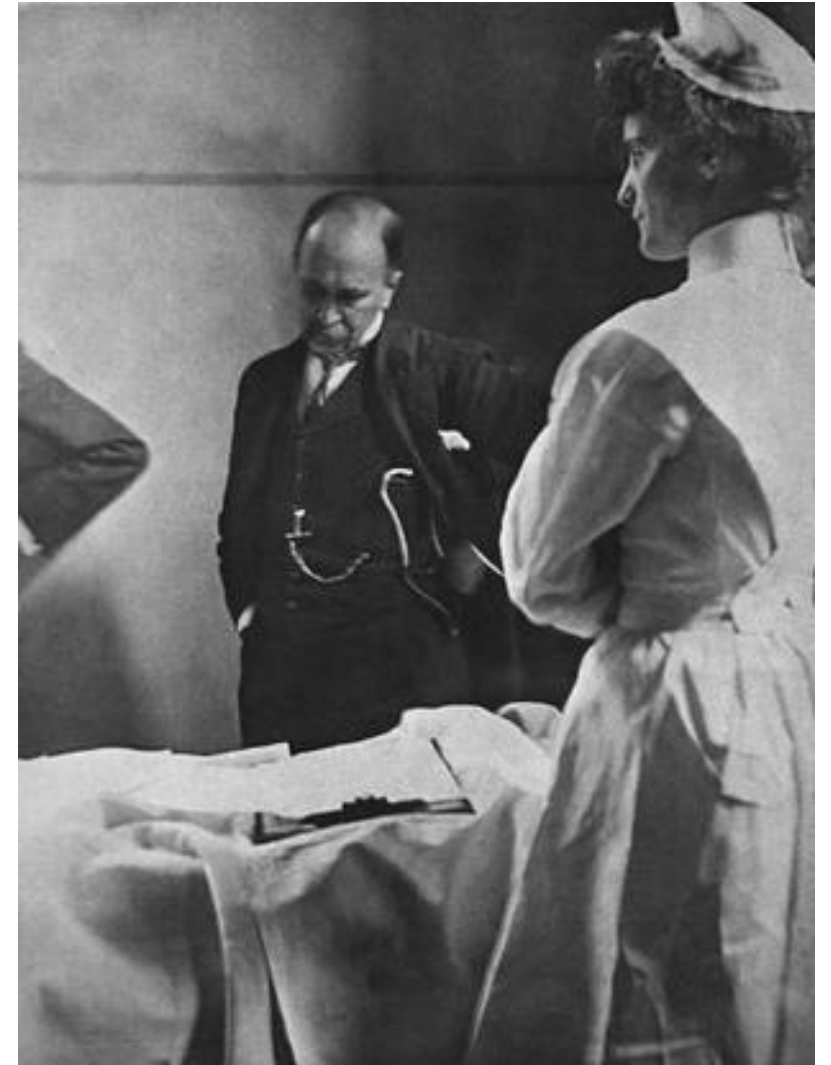
Podmínky úspěchu

- Vrozený základ
- Prostředí
- Motivace
- **Píle**
- Štěstí

Kdo je dobrý lékař?

Kdo je dobrý lékař?

The good physician treats the disease; the great physician treats the patient who has the disease.

~ William Osler

AZ QUOTES

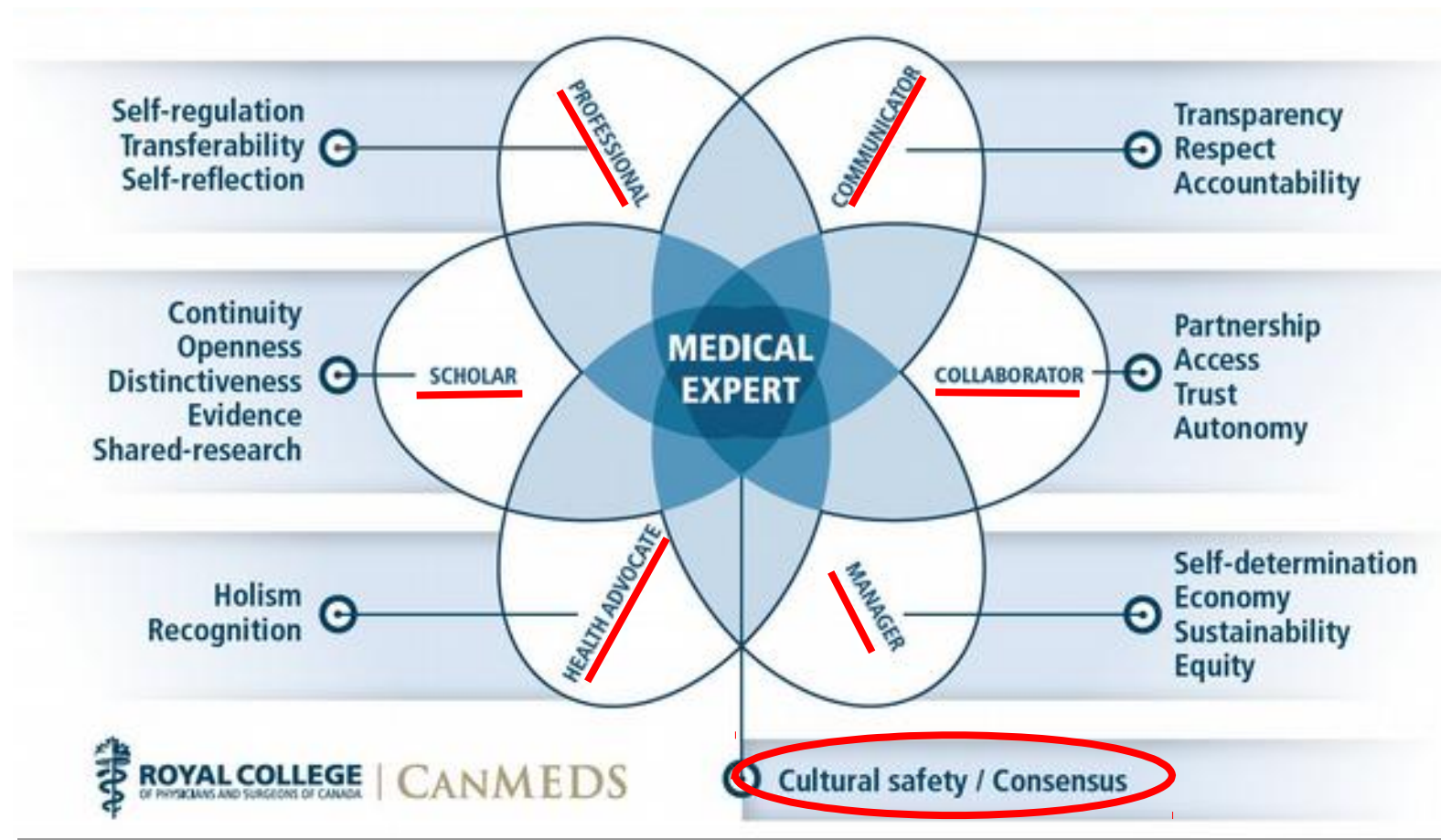
Zásadní otázka

Vybrali jste si dobře?

**Vaše povolání vás musí bavit, jinak
úspěchu nedojdete**

Pokus o typologii – charakteristické domény

- **Vědomosti**
- Profesionalita
- Komunikace
- Spolupracovník
- Vůdce a manažer
- Propagátor zdraví
- **Kulturní ukotvení**

Kulturní ukotvení ?!

„Co tím básník míní ?“

- Poctivost
- Zdravé sebevědomí
- Empatie a obětavost
- Slušnost a uměřenost
- Pokora a sebereflexe

1. ~~V jednoho Boha věřit budeš.~~
2. ~~Nevezmě jména Božího nadarmo.~~
3. ~~Domni abys den sváteční světil.~~
4. Cti otce svého a matku svou.
5. **Nezabiješ.**
- ? 6. Nezesmilníš.
7. Nepokradeš.
8. Nepromluvíš křivého svědectví
proti bližnímu svému.
- ? 9. Nepožádáš manželky bližního svého.
10. Nepožádáš statku bližního svého.

Jak se stát dobrým lékařem ?

**Jak se stát dobrým anesteziologem a/či
intenzivistou ?**

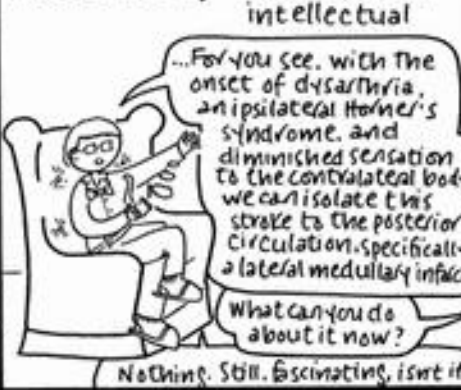

The 12 Medical Specialty Stereotypes

ORTHOPEDECS: The meatheads

NEUROLOGY: The armchair intellectual

EMERGENCY MEDICINE: The cowboys

NEUROSURGERY: Workaholic Egomaniacs

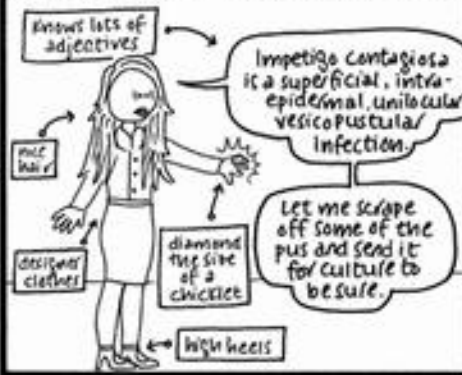
FAMILY MEDICINE: Hippy Dippy Country doctor

PSYCHIATRY: The fake doctor

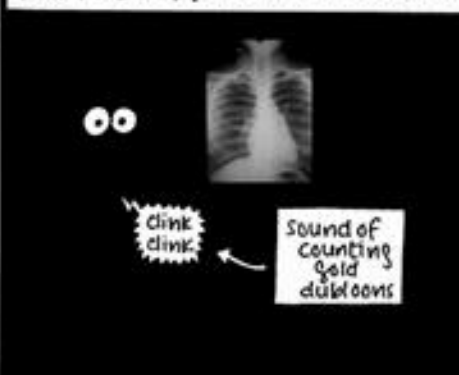
DERMATOLOGY: Glamazon.com

OB-GYN: Overworked bitch Goddess

RADIOLOGY: Rich in the dark

PEDIATRICS: If Patch Adams and Mister Rogers mated.

INTERNAL MEDICINE: Wonks.

ANESTHESIOLOGY: Lazy bums

Kdo je dobrý anesteziolog či intenzivista?

- Existuje typologie dobrého anesteziologa či intenzivisty?
- Jaké vlastnosti, znalosti či dovednosti by měl mít ?

Dokonalý profesionál

Podává **bezchybně** anestézii, zajišťuje pacientovy vitální funkce; má plán, vyvaruje se komplikacím. **Zkušenost, zručnost a rozhodnost** jsou důležité atributy. Má „situaci pod kontrolou“.

Milosrdný Samaritán/Matka Teresa

Hlavní úkol i cíl je **bezpečí a komfort operovaného**; zná rizika a dokáže jim **předejít**; umí skvěle s nemocným **komunikovat**. Vnímá ho jako jedince, jemuž může v těžké situaci **pomoci**. Vysoká míra **empatie**, je oblíben.

Komorník – „týmový hráč“

Poskytuje službu celé nemocnici, aby bylo možné ošetřit nejtěžší nemocné; je **oporou všech, **spolehlivý a výkonný**. O všem **ví**, všem **pomůže**, všichni si uvědomují jeho **nepostradatelnost**.**

Koordinátor a manažer

Cílem je operační provoz, jeho spád, kvalita a koordinace; **plánuje** ale je schopen **improvizace**. Důraz na organizaci, **výkonnost**, přirozenou **autoritu** a **komunikaci**.

Acta Anaesthesiol Scand 2003; 47: 787—793

Další důležitá otázka

Co mi tam chybí ?

Zručnost, zručnost, zručnost

Další důležitá otázka

A co ještě ?

Fyzická a mentální odolnost

Co to je ?

Fyzická a mentální odolnost

je schopností překonávat stres, přizpůsobovat se novým situacím, neztrácet motivaci a neopouštět své vytyčené cíle, a to ani v podmínkách, kdy nám okolnosti nejsou příznivě nakloněny.

Je i schopností dívat se skutečnosti do očí, zbytečně se nestrachovat a neutíkat před problémy.

www.idnes.cz/finance

21. 8. 2018

Fyzická a mentální odolnost

- Schopnost podat alespoň standardní výkon, i když jsem pod tlakem, unaven a zjevně se mi nedaří

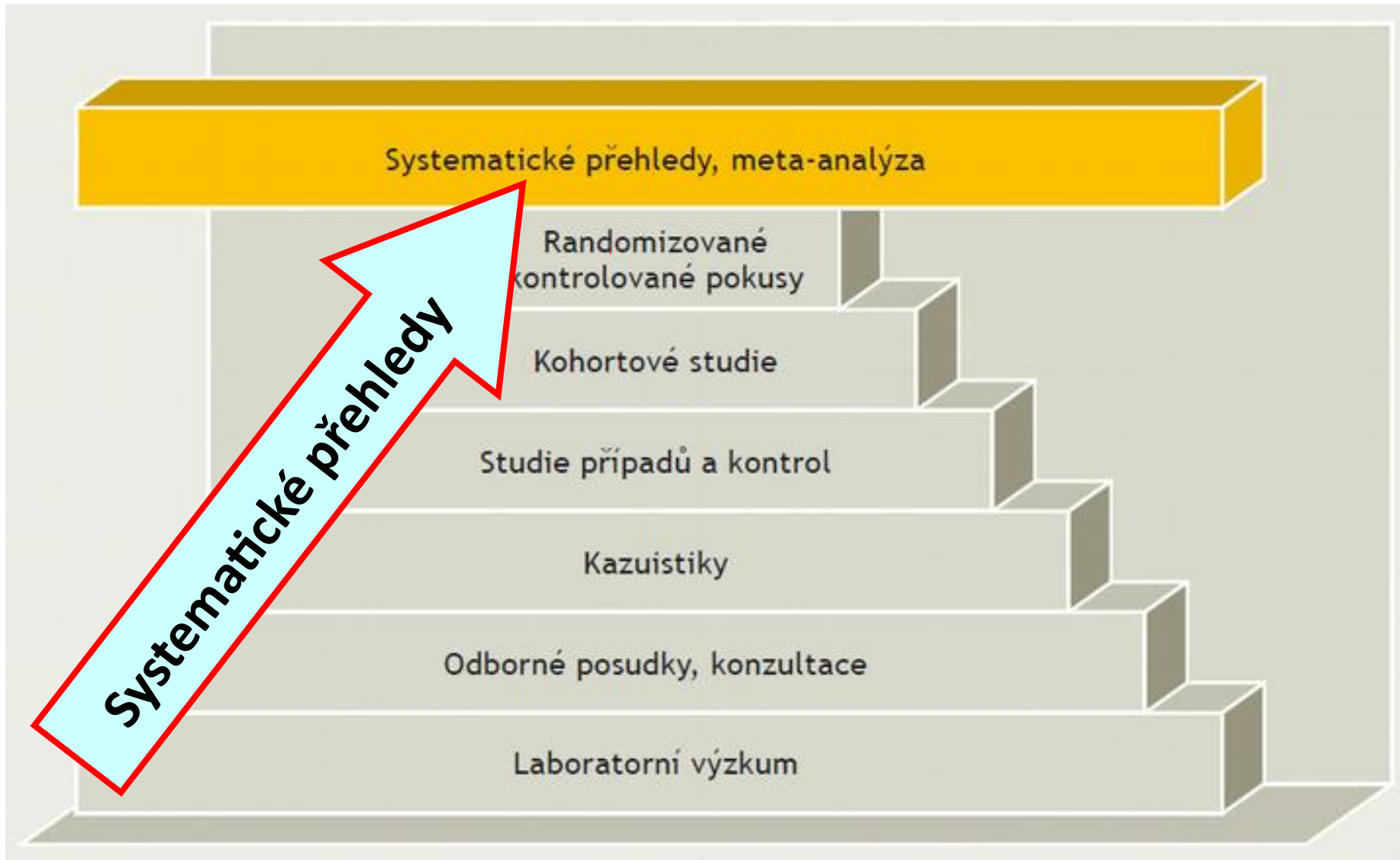
Stručně, prosím ...

- Znalosti
  - Soustava hlubokých poznatků, spojených s pochopením a abstrakcí, jejich uložení v paměti je strukturované, kritické myšlení
- Dovednosti (psychomotorické)
  - Složité uvědomělé činnosti prováděné za účelem splnění určitých úkolů
  - Vykonávání činností náročných na vnímání, pohyby a vzájemné spojení vjemů a pohybů
- Postoje
  - Procesy individuálního vědomí, které se projevují jako aktuální i potenciální reakce každé osoby k jejímu okolí. Postoj je vždy spojený se vztahem k nějaké hodnotě

Znalosti

- **Číst, číst, číst...**
  - Aktivně pracovat s textem (rešerše, sdělení kolegům, přehledové články)
- Základ: patofyziologie, farmakologie
  - Ale vždy také širší vědní základ
- **Odborné postupy v oboru AIM**
- Konfrontovat vlastní poznání s ostatními
- Neustrnout na dosaženém, ale stále se vzdělávat – vědomosti se rozšiřují, poznání se mění

Pyramida poznání

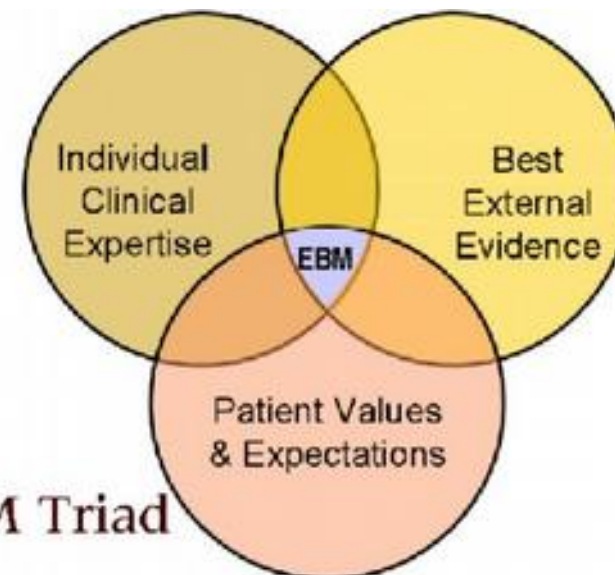

Co je medicína založená na důkazech?

- Medicína založená na důkazech (EBM) je **integrace**
  - nejlepšího důkazu získaného výzkumnou činností
  - klinické zkušenosti a znalostí lékaře
  - s hodnotami pacienta

David Sackett, 1996

The EBM Triad

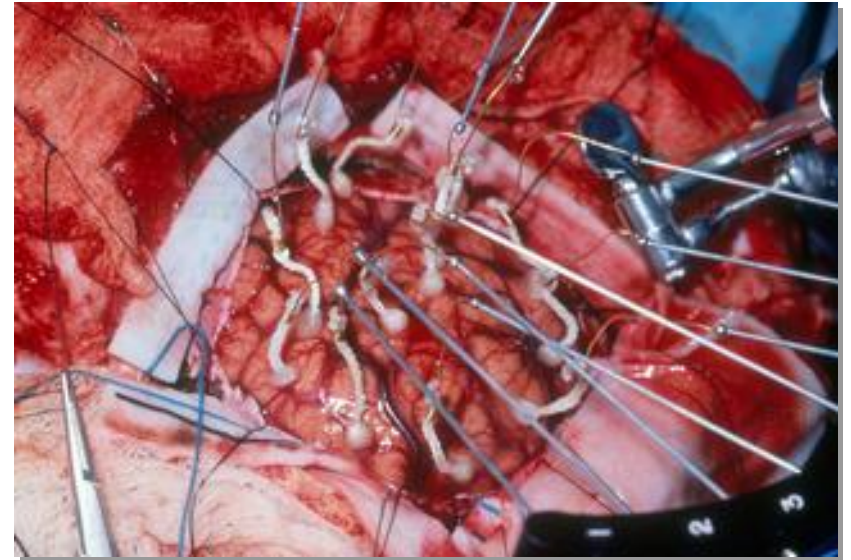
Má klinická zkušenost svůj význam v době EBM ?

- Jistěže **ano!**
- Klinická zkušenost **není v protikladu** k EBM, je její **nedílnou a nepominutelnou součástí!**
- Klinická zkušenost umožňuje
  - snáze zhodnotit stav **konkrétního** pacienta
  - **hodnotit kvalitu** pramenů a sílu doporučení
  - kvalifikovaně se **rozhodnout**
  - řádně **provést** vše potřebné a **zhodnotit** efekt

Dovednosti

- Rozvíjet obecnou manuální zručnost
- Snažit se a vyhledávat manuální činnosti
- Nepolevovat v úsilí
- Soustředit se především na vlastní slabiny
- Požádat zkušenějšího
  - O ověření, zda postup ovládám
  - O doplnění výkladu postupu
  - O asistenci, možnost provedení pod dozorem
  - O hodnocení – chyby?
- **Procvičovat, procvičovat, procvičovat..**

Postoje ..

Ve vztahu k pacientům

- Respekt k autonomii
- Nonmalaficience
- Beneficience
- Rovnost v přístupu, spravedlnost
- **EMPATIE**

Ve vztahu k prostředí

- Kolegialita
- Otevřenost
- Poctivost
- Ekonomická racionalita
- Schopnost vést i být veden
- Respekt k organizaci

A co já ?

- Empatie
- Píle
- Sebekritičnost
- Uměřenost projevu
- Skromnost

- Ctižádost
- Pevná vůle
- Důslednost
- Zdravé sebevědomí

Doporučení č. 1

Měli byste mít vzory !

MUDr. Vladimír Lemon 1923 – 2012

MUDr. Bedřich Nejedlý 1927 - 2003

Doporučení č. 2

Píle, píle, píle...

Bez práce nejsou koláče ..

Abyste byli nejlepší, musíte
pracovat přesčas

Floyd Mayweather

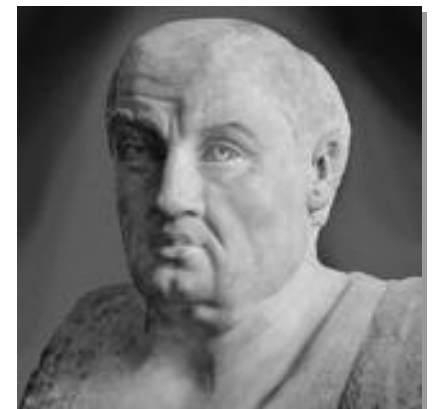
Pracujte, zatímco ostatní se
baví

Sir Winston Churchill

Píle je největší pomocí i
prostřednímu nadání

Seneca

Snad několik slov závěrem

- „Hlavně, aby se nevytratila radost..“

Ivan M. Jirous, 1944 - 2011

- Máte-li možnost, vyjeďte na zkušenou do zahraničí
- Medicína je věda o nejistém a umění pravděpodobnosti
- Dobrý lékař dneška může být pozítří nepoužitelný
- Smyslem lékařství je vyřešení konkrétního problému daného pacienta

Děkuji za pozornost

karel.cvachovec@fnmotol.cz